

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 9 maja 2018 r.

Poz. 1891

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W KIELCACH

z dnia 7 maja 2018 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Murawy Dobromierskie

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 142, z późn. zm.¹⁾) w związku z art. 123 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody Murawy Dobromierskie, zwanego dalej "rezerwatem".

§ 2.1. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie nawapiennych muraw i zarośli kserotermicznych z bogatą i unikalną florą i fauną.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1 są:

- 1) zachowanie unikatowych zbiorowisk wykształconych w wyniku ekstensywnego użytkowania poprzez wypas zwierząt gospodarskich lub koszenie;
- 2) utrzymanie bioróżnorodności rezerwatu;
- 3) utrzymanie na jak najwyższym poziomie jakościowym populacji gatunków rzadkich, chronionych i zagrożonych;
- 4) odtworzenie populacji czechrzycy grzebieniowej *Scandix pecten-veneris*;
- 5) utrzymanie bądź przywrócenie właściwego stanu zbiorowisk roślinnych oraz siedlisk przyrodniczych.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Na terenie rezerwatu wprowadza się ochronę czynną i krajobrazową. Tereny rezerwatu objęte ochroną czynną i krajobrazową przedstawia mapa stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 5. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej, ich rodzaju i zakresu oraz lokalizację przedstawia tabela oraz mapa poglądowa stanowiące załącznik nr 3 do zarządzenia.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 10 i 650.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 poz. 1566 i 1999.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Kielcach

Jarosław Pajdak

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Kielcach z dnia 7 maja
2018 r. w sprawie ustanowienia planu
ochrony dla rezerwatu przyrody Murawy
Dobromierskie

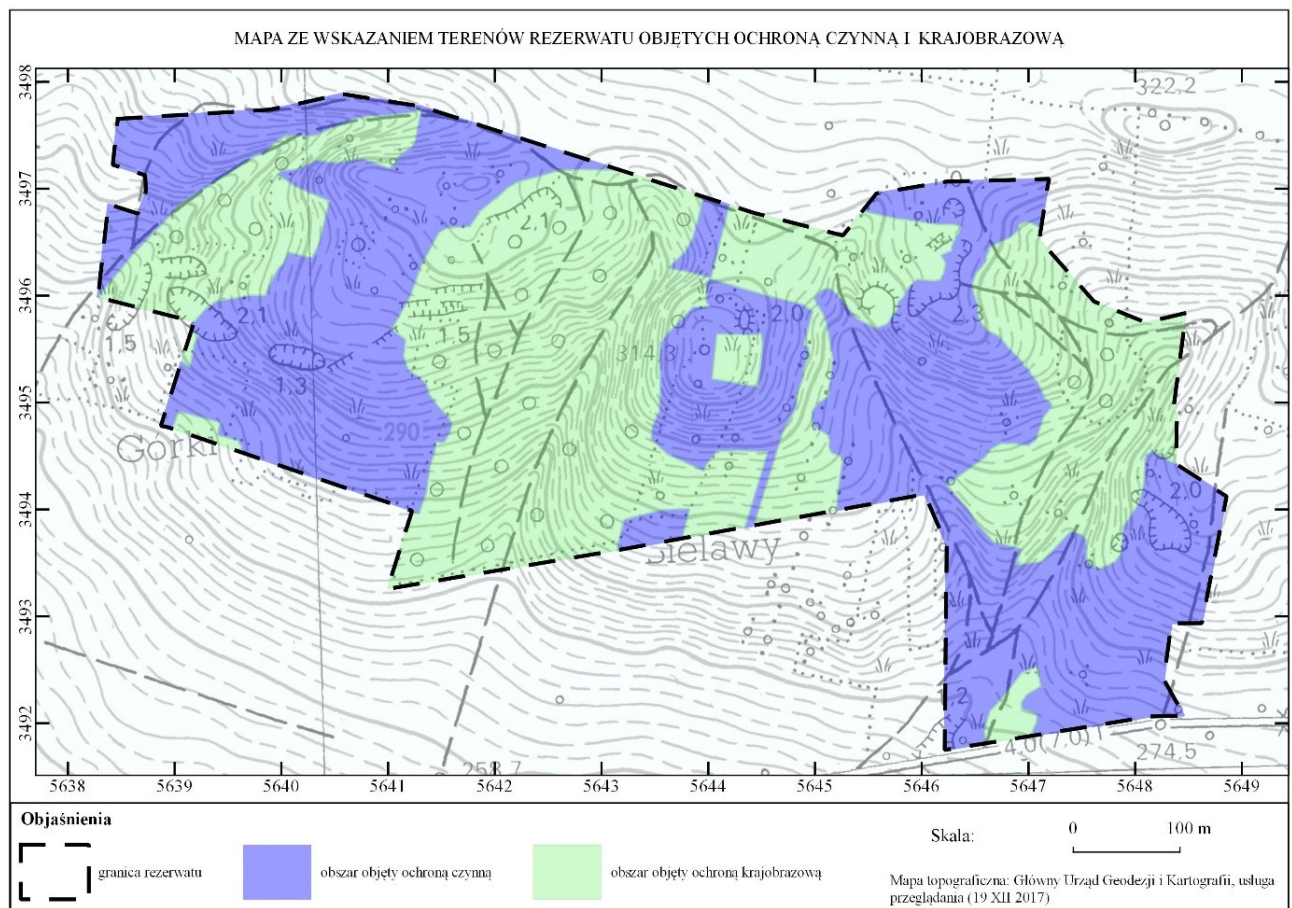
**IDENTYFIKACJA ORAZ OKREŚLENIE SPOSOBÓW ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA
ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH
ORAZ ICH SKUTKÓW**

Lp.	Nazwa zagrożenia		Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożenia oraz jego skutków
Zagrożenia wewnętrzne			
1.	Istniejące	Przekształcanie składu gatunkowego i struktury siedliska na skutek procesów wtórnej sukcesji. Ustępowanie gatunków związanych z terenami otwartymi na skutek zarastania ich siedlisk przez gatunki drzew i krzewów (dereń świdwa <i>Cornus sanguinea.</i> , śliwa tarnina <i>Prunus spinosa</i> , sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i> , jałowiec pospolity <i>Juniperus communis</i>)	Użytkowanie kośne i/lub pasterskie (wypas zwierząt gospodarskich najlepiej owce lub kozy), w miarę potrzeby poprzedzone karczowaniem drzew i krzewów wraz z ich usunięciem z miejsca zabiegu poza teren rezerwatu.
		Ograniczenie lub uniemożliwienie kiełkowania gatunków zbiorowisk nieleśnych, często rzadkich i chronionych, na skutek gromadzenia się wojłoku w wyniku braku koszenia i spasanja (naturalna eutrofizacja).	Przywrócenie tradycyjnej gospodarki łąkarsko-pastwiskowej
		Zaśmiecanie terenu rezerwatu, głównie przez mieszkańców oraz turystów	Działalność edukacyjna i prewencyjna. Sprzątanie terenu rezerwatu
		Obecność gatunków obcych o charakterze inwazyjnym (owies głuchy <i>Avena fatua</i> , konyza kanadyjska <i>Coryza canadensis</i> , chwastnica jednostronna <i>Echinochloa crus-galli</i> , przymiotno białe <i>Erigeron annuus</i> , żółtlica drobnokwiatowa <i>Galinsoga parviflora</i> , czeremcha amerykańska <i>Padus serotina</i> , robinia akacjowa <i>Robinia pseudoacacia</i>).	W związku z brakiem obserwacji rozprzestrzeniania się gatunków obcych o charakterze inwazyjnym obecnie nie zachodzi konieczność ich usuwania.
2.	Potencjalne	Zwiększenie liczebności w/w gatunków obcych o charakterze inwazyjnym.	W przypadku zaobserwowania rozprzestrzeniania się wspomnianych gatunków należy je usunąć z terenu rezerwatu.
		Nielegalne wjeżdżanie na teren rezerwatu pojazdami silnikowymi zwłaszcza motocyklami typu cross i quad.	Działalność edukacyjna i prewencyjna.
Zagrożenia zewnętrzne			
3.	Istniejące	-	-
4.	Potencjalne	Pożary pochodzenia antropogenicznego i ich gaszenie.	1) Prowadzenie systematycznych działań edukacyjnych wśród mieszkańców otoczenia rezerwatu. 2) Utrzymanie dróg i ścieżek patrolowych mogących służyć działaniom przeciwpożarowym

		Zmiany naturalnego składu gatunkowego zbiorowisk na skutek wnikania na teren rezerwatu gatunków obcych o charakterze inwazyjnym w wyniku zalesienia gruntów wokół rezerwatu w tym dębem czerwonym <i>Quercus rubra</i> .	Uwzględnianie w planach zalesień tylko gatunków rodzimych. w przypadku zaobserwowania rozprzestrzeniania się dębu czerwonego na terenie rezerwatu należy go bezwzględnie usunąć.
--	--	--	--

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Kielcach z dnia 7 maja
2018 r. w sprawie ustanowienia planu
ochrony dla rezerwatu przyrody Murawy
Dobromierskie

WSKAZANIE TERENÓW REZERWATU OBJĘTYCH OCHRONĄ CZYNNĄ I KRAJOBRAZOWĄ.

Załącznik nr 3 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Kielcach z dnia 7 maja
2018 r. w sprawie ustanowienia planu
ochrony dla rezerwatu przyrody Murawy
Dobromierskie

**OKREŚLENIE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH NA OBSZARZE OCHRONY CZYNNEJ
I KRAJOBRAZOWEJ, ICH RODZAJU, ZAKRESU I LOKALIZACJI.**

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Karczowanie (usuwanie) drzew i krzewów	Stopniowe (fragmentaryczne - po 30% powierzchni na rok) karczowanie poniżej szyi korzeniowej, ręczne lub lekkim sprzętem mechanicznym, poza okresem lęgowym ptaków, wraz z usunięciem z terenu rezerwatu wyciętej biomasy. Usunięcie drzew owocowych z obszaru rezerwatu. Pozostawienie pojedynczych jałowców i wybranych kęp tarniny oraz w miejscu występowania kwietnego stepu łąkowego wszystkich dębów rodzimych gatunków. Usuwanie 5 m pasa odrostów na styku murawy i krzewów.	Zgodnie z Mapą zabiegów ochronnych
2.	Wycinanie drzew i krzewów	Systematyczne, stopniowe (fragmentaryczne - po 30% powierzchni na rok), wycinanie przy szyi korzeniowej, ręczne lub lekkim sprzętem mechanicznym, w terminie jw., z wywiezieniem wyciętej biomasy; jako działanie alternatywne do karczowania – w przypadku technicznych przeszkód w jego wykonaniu. Usuwanie 5 m pasa odrostów na styku murawy i krzewów.	Zgodnie z Mapą zabiegów ochronnych
3.	Spasanie	Kontrolowane spasanie przez owce lub kozy obsada: 0,4-0,6 i obciążenie do 5 DJP/ha/rok, w terminie od 1 maja do 15 października.	Zgodnie z Mapą zabiegów ochronnych
4.	Koszenie	Koszenie ręczne lub mechaniczne lekkim sprzętem; z usunięciem biomasy poza teren rezerwatu, terminie od 15 sierpnia do 31 października (w uzasadnionych przypadkach do 30 listopada). Działanie uzupełniające lub alternatywne do spasania.	Zgodnie z Mapą zabiegów ochronnych
5.	Przywrócenie ekstensywnej uprawy	Przywrócenie ekstensywnej uprawy (zboża, ziemniaki kukurydza, buraki) na polu w północnej i południowej części rezerwatu w celu zachowania siedlisk rzadkich archeofitów, w tym czechrzyki grzebieniowej <i>Scandix pecten-veneris</i> . Jeśli w przeciągu 5 lat od wprowadzenia upraw w rezerwacie gatunek ten nie pojawi się należy odtworzyć jego populację w oparciu o materiał miejscowego pochodzenia.	Zgodnie z Mapą zabiegów ochronnych
6.	Odnowienie i uzupełnienie oznakowania rezerwatu	Wymiana zniszczonych tablic informacyjnych; ustawienie nowych tablic informacyjnych.	Zgodnie z Mapą zabiegów ochronnych
7.	Odnowienie obiektów małej architektury sakralnej	Poddanie renowacji dwóch drewnianych kapliczek stanowiących dziedzictwo kulturowe rezerwatu, uzależnione od potrzeb lokalnej społeczności.	Zgodnie z Mapą zabiegów ochronnych
8.	Sprzątanie rezerwatu	Sprzątanie terenu rezerwatu wraz z wywiezieniem zebranych śmieci.	Cały teren rezerwatu

9.	Monitoring przyrodniczy	Prowadzenie monitoringu przyrodniczego muraw kserotermicznych w miejscach prowadzenia zabiegów ochrony czynnej zgodnie z obowiązującą metodyką GIOŚ oraz monitoringu obecności gatunków obcych o charakterze inwazyjnym, co pięć lat. w przypadku zaobserwowania rozprzestrzeniania się gatunków należy je usunąć z terenu rezerwatu.	Zgodnie z Mapą zabiegów ochronnych
----	-------------------------	---	------------------------------------

Mapa poglądowa przedstawiająca miejsca wdrażania działań ochronnych w rezerwacie

